

รายงานการเข้าร่วมโครงการเอพีโอ

17-AG-08-GE-WSP-A :

Workshop on Climate Change Adaptation and Disaster Risk Management in Agriculture

ระหว่างวันที่ 11-15 กันยายน 2560

ณ กรุงโคลอมโบ ประเทศ ศรีลังกา

จัดทำโดย นางสาวยุพดี รัตนพันธ์

นักวิชาการเกษตรชำนาญการ ศูนย์วิจัยข้าวสกลนคร กองวิจัยและพัฒนาข้าว กรมการข้าว

วันที่ 17 มีนาคม 2561

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของโครงการ

1.1 รหัสและชื่อโครงการ :

รหัส 17-AG-08-GE-WSP-A

ชื่อโครงการ Workshop on Climate Change Adaptation and Disaster Risk Management in Agriculture

1.2 ระยะเวลา :

ระหว่างวันที่ 11-15 กันยายน 2560

1.3 สถานที่จัด (เมือง ประเทศ) :

กรุงโคลอมโบ ประเทศศรีลังกา

1.4 ชื่อเจ้าหน้าที่เอพีโอประจำโครงการ :

Dr. Muhammad Saeed Director, Agriculture Department

Mr. Mitsuo Nakamura Programme Officer

1.5 จำนวนและรายชื่อวิทยากรบรรยาย :

วิทยากรจำนวน 8 คน

1. Dr. Venkatachalam Anbumozhi
2. Dr. Agastin Baulraj
3. Dr. Ashfaq Ahmad Chatta
4. Dr. Attachai Jintrawet
5. Dr. Kanapathipillai Arulananthan
6. Ms. Maheshika Sandaruwanie Kurukulasuriya
7. Dr. Maliith Fernando
8. Mr. Mitsuo Nakamura

1.6 จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการและประเทศที่เข้าร่วมโครงการ :

ผู้เข้าร่วมโครงการทั้งหมด 29 คน จาก 11 ประเทศ คือ ประเทศบังคลาเทศ กัมพูชา อินเดีย อิหร่าน เนปาล ปากีสถาน ฟิลิปปินส์ ใต้หวัน ศรีลังกา ไทย และเวียดนาม

ส่วนที่ 2 เนื้อหา/องค์ความรู้จากการเข้าร่วมโครงการ

2.1 ที่มาหรือวัตถุประสงค์ของโครงการโดยย่อ :

เพื่อทราบถึงสถานการณ์ของสภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงและภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้น ที่ส่งผลกระทบต่อผลผลิตทางการเกษตรและสังคมเกษตรกรรม รวมทั้งแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเตรียมความพร้อมและปรับตัวเพื่อรองรับกับสภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นของแต่ละประเทศ พร้อมทั้งแลกเปลี่ยนข้อมูลเชิงนโยบายของแต่ละประเทศ และผลักดันให้เกิดการดำเนินการเชิงนโยบายเพื่อรองรับสภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืน

ภาพที่ 1 พิธีเปิดการอบรมเชิงปฏิบัติการ (ซ้าย) พร้อมผู้นำเสนอและผู้เข้าร่วมอบรมครั้งนี้ (ขวา)

2.2 เนื้อหา/องค์ความรู้ที่ได้จากการฟังบรรยาย พร้อมแสดงความคิดเห็นหรือยกตัวอย่างประเด็นที่สามารถนำมาปรับใช้ในองค์กรหรือประเทศไทย (จำแนกตามหัวข้อและระบุชื่อวิทยากรบรรยาย)

2.2.1 ผลกระทบของภัยพิบัติและสภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงต่อความมั่นคงทางอาหารในภูมิภาคอาเซียน: Dr. Venkatachalam Anbumozhi

ความมั่นคงทางอาหารประกอบด้วย 4 มิติ คือ 1) ความพอเพียง (Availability) ของปริมาณอาหารที่อาจได้มาจากการผลิตภายในประเทศ หรือการนำเข้ารวมถึงความช่วยเหลือด้านอาหาร 2) การเข้าถึง (Access) ทรัพยากรที่พอเพียงของบุคคลเพื่อได้มาซึ่งอาหารที่เหมาะสมและมีโภชนาการ 3) การใช้ประโยชน์ (Utilization) ด้านอาหารที่เพียงพอ น้ำสะอาด และการรักษาสุขภาพและสุขอนามัยเพื่อที่จะเข้าถึงภาวะความเป็นอยู่ที่ดีทางโภชนาการ และ 4) เสถียรภาพ (Stability) ทางอาหารที่ประชากรจะต้องเข้าถึงอาหารที่เพียงพอตลอดเวลา ไม่ต้องเสี่ยงกับการไม่สามารถเข้าถึงอาหารอันเป็นผลมาจากวิกฤตที่เกิดขึ้นอย่างกะทันหัน เช่น วิกฤตทางเศรษฐกิจหรือสภาวะภูมิอากาศ หรือเหตุการณ์ที่เป็นไปตามวงจรผลผลิต จากการจัดลำดับความมั่นคงทางอาหารพบว่าประเทศไทยมีความมั่นคงทางอาหารลำดับที่ 51 จาก 103 ประเทศทั่วโลก (ประชากรร้อยละ 7 มีโอกาสเป็นโรคขาดสารอาหาร) สาเหตุที่ส่งผลให้เกิดสภาวะขาดแคลนอาหารเกิดจากภัยธรรมชาติและสภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง เช่น แล้ง น้ำท่วม แผ่นดินไหว เป็นต้น จากรายงานสถานการณ์ผลกระทบจากสภาวะภูมิอากาศต่อการสูญเสียผลผลิตทางการเกษตรระหว่างปี 2546 – 2556 มีแนวโน้มผลผลิตลดลงสวนทางกับราคาที่สูงขึ้นถ้าแนวโน้มสภาวะภูมิอากาศมีอุณหภูมิสูงขึ้น เพื่อรองรับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตควรมีนโยบายเชิงรุก คือ การจัดทำระบบติดตามและเตือนภัย การเก็บข้อมูลต่างๆ การพัฒนาระบบการสำรองอาหารเพื่อรองรับเหตุการณ์ฉุกเฉิน การเตรียมแผนรองรับผลกระทบที่เกิดจากภัยธรรมชาติในระดับความรุนแรงที่แตกต่างกัน และนโยบายเชิงรับ คือ วางแผนฟื้นฟูและเยียวยาผู้ประสบภัยหลังจากเกิดภัยธรรมชาติ จัดทำโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับภัยธรรมชาติ

ที่อาจจะเกิดขึ้น และพัฒนาสู่นโยบายเพื่อรองรับภัยธรรมชาติและสภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ดังนี้ 1) การติดตามและประเมินผล ดำเนินการเก็บข้อมูลด้านต่างๆ เพื่อรองรับสภาวะความมั่นคงทางอาหาร 2) การเพิ่มประสิทธิภาพทางการผลิต 3) การฟื้นฟูระบบนิเวศวิทยา 4) การพัฒนาวิธีการสำรองอาหาร 5) การพัฒนาบุคลากร เช่น การฝึกอบรมการจัดการความเสี่ยงและการป้องกันผลกระทบที่อาจจะเกิดจากภัยธรรมชาติ 6) การเงิน เช่น การประกันภัยผลผลิต การจัดสร้างธนาคารคนจน (Microfinance) 7) รัฐบาลควรสนับสนุนให้มีความเชื่อมโยงข้อมูลและแนวทาง รวมทั้งนโยบายเพื่อรองรับสถานการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นกับประเทศอื่นๆ

2.2.2 สภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อผลผลิตทางการเกษตร ความยั่งยืน และความมั่นคงทางอาหารในภูมิภาคเอเชียใต้ : Dr. Ashfaq Ahmad Chatta

สภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงมีผลกระทบต่อประเทศในภูมิภาคเอเชียใต้เช่นเดียวกับประเทศอื่นๆ ทั่วโลก โดยมีผลกระทบต่ออุณหภูมิเฉลี่ยที่เพิ่มขึ้น ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย และฤดูกาลของไต้ฝุ่นที่เปลี่ยนแปลงไป ส่งผลกระทบต่อผลผลิตทางการเกษตรคิดเป็นค่าความเสียหายทางเศรษฐกิจประมาณร้อยละ 30 ของเศรษฐกิจโลก ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางอาหารของภูมิภาคเอเชียใต้ในศตวรรษที่ 21 จากการประมาณการพบว่าประชากรในภูมิภาคนี้กว่า 300 ล้านคนมีโอกาสขาดแคลนอาหาร จึงได้มีการพัฒนาโมเดลเพื่อคาดการณ์สถานการณ์ผลผลิตทางการเกษตรในอนาคต โดยมีแนวโน้มว่าจะมีการผลิตข้าวสาลีร้อยละ 50 ผลผลิตข้าวร้อยละ 17 และผลิตข้าวโพดร้อยละ 6 โดยโมเดลเฟสที่ 1 ดำเนินการในระบบการปลูกข้าวและข้าวสาลีที่ Districts Hafizabad, Gujranwala, Nankana Sahib, Sheikhpura and Sialkot พบว่าในอนาคตผลผลิตข้าวจะลดลงร้อยละ 17 และผลผลิตข้าวสาลีจะลดลงร้อยละ 14 ถ้าเกษตรกรยังใช้เทคโนโลยีที่ส่งผลกระทบต่อสภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง และโมเดลที่ 2 ดำเนินการในระบบการปลูกฝ้ายและข้าวสาลีที่ Districts Bahawalnagar, Bahawalpur, Lodhran, Multan and Rahim Yar Khan พบว่าในอนาคตผลผลิตฝ้ายจะลดลงร้อยละ 42 และผลผลิตข้าวสาลีจะลดลงร้อยละ 4.5 จากผลการคาดการณ์ดังกล่าวถ้าต้องการให้ในภูมิภาคเอเชียใต้มีความมั่นคงทางอาหารจะต้องทำการเกษตรอย่างยั่งยืน

2.2.3 สถานการณ์ในอนาคตของสภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงและภัยธรรมชาติต่อสังคมเกษตรในประเทศไทย : Dr. Attachai Jintrawet

แนวทางการพัฒนาโมเดลพยากรณ์ผลผลิตข้าวในประเทศไทยภายใต้สภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง รวมทั้งวิธีการที่ใช้ในการพัฒนาโมเดลที่เกิดขึ้น และควรที่จะพัฒนานักวิจัยรุ่นใหม่ให้เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างสภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการเกษตร

2.2.4 การสร้างความเข้มแข็งให้กับห่วงโซ่อาหารเพื่อรองรับภัยธรรมชาติ: Dr. Venkatachalam Anbumozhi

มีการกล่าวถึงความเสี่ยงที่อาจจะมีผลกระทบต่อห่วงโซ่อาหารทั้งในอดีตและในอนาคตและได้อธิบายถึงวิธีการสร้างความเข้มแข็งให้กับห่วงโซ่อาหารเพื่อรองรับภัยธรรมชาติ

2.2.5 ระบบการเตือนภัยและการเตรียมความพร้อมเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ : Dr. Malith Fernando
การพัฒนาโมเดลพยากรณ์พายุไต้ฝุ่นที่เกิดขึ้นในประเทศศรีลังกา และการพัฒนาโครงการต่างๆ เพื่อรองรับสภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง รวมทั้งความสำคัญของการพัฒนาระบบพยากรณ์เพื่อเตือนภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้น

2.2.6 การคาดการณ์ปริมาณผลผลิตเพื่อรองรับกับสภาวะภูมิอากาศที่แตกต่างกัน : Dr. Attachai Jintrawet

นำเสนอระบบการพยากรณ์ปริมาณผลผลิตข้าวในประเทศไทย โดยมุ่งเน้นผลงานนโยบาย แผนการทำงาน และวิธีการดำเนินงานให้ไปในทิศทางเดียวกัน (Policy Plan and Programme) เพื่อรองรับสภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง

มีวัตถุประสงค์เพื่อการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ลดความยากจน และการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และพยายามที่จะทำงานแบบบูรณาการกับหน่วยงานอื่นๆ อาทิ กรมการข้าว เจ้าหน้าที่ระบบสารสนเทศ เพื่อจะเข้าใจระบบการผลิตให้รอบด้านและใช้ข้อมูลจากทุกด้านในการพยากรณ์ปริมาณผลผลิต รวมทั้งพัฒนาระบบการติดตามผลผลิตของเกษตรกร (QR code)

2.2.7 การสร้างความเข้มแข็งและการปรับตัวเพื่อรองรับสภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงในด้านพืช : Dr. Ashfaq Ahmad Chatta

การสร้างความเข้มแข็งและการปรับตัวเพื่อรองรับสภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงในด้านพืชต้องถอดองค์ความรู้หรือประสบการณ์การปรับตัวของเกษตรกรเพื่อพัฒนาจากการปฏิบัติสู่นโยบาย อาทิ การปรับเปลี่ยนวิธีการปลูก ปริมาณการใส่ปุ๋ย การพัฒนาพืชจาก C3 เป็น C4 เป็นต้น และได้ยกตัวอย่างการสร้างเสริมความเข้มแข็งและการปรับตัวเพื่อรองรับสภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง อาทิ การจัดการน้ำแบบส่งท่อและปรับพื้นที่การปลูกให้สม่ำเสมอในประเทศ ปากีสถาน การพัฒนาระบบพยากรณ์อากาศและแจ้งเตือนเกษตรกรผ่านระบบข้อความโทรศัพท์มือถือส่งผลให้เกษตรกรสามารถวางแผนการผลิตพืชได้ และช่วยลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในประเทศอินเดีย ในการปลูกข้าวปรับวิธีการดูแลน้ำเป็นแบบเปียกสลับแห้ง ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ลดการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีป้องกันและกำจัดโรคและแมลงศัตรูข้าว เป็นการทำการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมยิ่งขึ้นในประเทศเวียดนาม การเลี้ยงปลาในนาข้าวของประเทศจีน ฟิลิปปินส์ และบังกลาเทศ เป็นต้น

2.2.8 การสร้างความเข้มแข็งและการปรับตัวเพื่อรองรับสภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงในด้านปศุสัตว์ : Ms. Maheshika Sandaruwanie Kurukulasuriya

ในการนำเสนอได้บอกถึงความสำคัญของงานด้านปศุสัตว์ซึ่งเป็นแหล่งโปรตีนชนิดหนึ่งของประชากรโลก และแนวทางในการผลิตเนื้อสัตว์ในแง่อุตสาหกรรม รวมทั้งผลกระทบของสภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงต่อระบบการผลิตเนื้อสัตว์โดยเฉพาะผู้ผลิตรายย่อย และการสร้างความเข้มแข็งให้กับการเลี้ยงปศุสัตว์ภายใต้สภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง เช่น การเลี้ยงในโรงปิดที่สามารถลดผลกระทบจากสภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงได้ เป็นต้น

2.2.9 การสร้างความเข้มแข็งและการปรับตัวเพื่อรองรับสภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงในด้านประมง: Dr. Kanapathipillai Arulanathan

ได้นำเสนอผลกระทบของสภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงต่อการเปลี่ยนที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำ และนำเสนอในแง่ของการกำหนดเชิงนโยบายเพื่อรองรับและสร้างความเข้มแข็งให้กับสังคมชาวประมง

2.2.10 เทคโนโลยีการผลิตพืชภายใต้สภาพที่ควบคุมสิ่งแวดล้อม : Mr. Mitsuo Nakamura

ได้นำเสนอเทคโนโลยีการผลิตพืชโดยให้แสงเทียม (การผลิตพืชในห้องที่ควบคุมสภาพแวดล้อมได้) ซึ่งเป็นการผลิตพืชที่ให้ผลผลิตสูง ใช้ทรัพยากรน้อย และผลิตมลพิษต่ำ และสามารถนำเทคโนโลยีนี้ไปต่อยอดเพื่อพัฒนารองรับเรื่องความมั่นคงทางอาหารในอนาคตได้ แต่อย่างไรก็ตามเทคโนโลยีนี้ยังคงค่อนข้างใหม่ในปัจจุบันจะต้องพัฒนาต่อไป

2.2.11 การประกันความเสี่ยงทางการเกษตรสำหรับเกษตรกรรายย่อยและวิสาหกิจชุมชนเพื่อพัฒนารองรับมือกับสภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง : Dr. Agastin Baulraj

ต้องการพัฒนาระบบการเตือนภัยรวมทั้งการประกันผลผลิตที่ได้รับผลกระทบจากสภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงเพื่อช่วยให้ SMEs สามารถประกอบกิจการต่อไปได้

2.3 เนื้อหา/องค์ความรู้ที่ได้จากกรณีศึกษาของประเทศสมาชิก (Country Paper) (ถ้ามี) พร้อมแสดงความคิดเห็นหรือยกตัวอย่างประเด็นเชิงเปรียบเทียบกับบริบทประเทศไทยและ/หรือประเด็นที่สามารถนำมาปรับใช้ในองค์กรหรือประเทศไทย (จำแนกตามรายชื่อประเทศ)

2.3.1 บังกลาเทศ

ประเทศบังกลาเทศประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และได้รับผลกระทบจากสภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง อาทิ น้ำท่วม แล้ง ดินเค็ม การเปลี่ยนแปลงของช่วงพายุ ส่งผลให้มีการพัฒนาข้าวที่ทนต่อน้ำท่วม ทนต่อแล้ง และทนเค็ม รวมทั้งการพัฒนาเทคโนโลยีอื่นๆ ของพืชอื่น และการวางนโยบายเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของสภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง

2.3.2 กัมพูชา

ได้มีการกำหนดนโยบายเพื่อรองรับสภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะการวิจัยและพัฒนาการใช้ทรัพยากรน้ำ การสร้างความเข้มแข็งให้ภาคการเกษตร รวมทั้งการดำรงชีวิตของเกษตรกร

2.3.3 ใต้หวัน

เพื่อรองรับสภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงและภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้น จึงพัฒนาโมเดลต่างๆ เพื่อเตือนภัยประชากรในประเทศ ทั้งด้านเกษตรกรรมและการดำรงชีวิต เช่น มีระบบเตือนภัยข้อความทางโทรศัพท์แจ้งประชาชนในพื้นที่ที่สำรวจพบแผ่นดินไหว เป็นต้น

2.3.4 อินเดีย

ได้มีการกำหนดนโยบายเพื่อรองรับสภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง การสร้างความเข้มแข็งให้ภาคการเกษตร รวมทั้งการดำรงชีวิตของเกษตรกร และได้แต่งตั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรองรับผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น

2.3.5 อิหร่าน

กล่าวถึงผลกระทบของสภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อประเทศอิหร่าน รวมทั้งแนวทางในการรองรับผลที่จะเกิดขึ้น

2.3.6 เนปาล

กล่าวถึงผลกระทบของสภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อประเทศเนปาล อาทิ การละลายของยอดเขานิมาลัย การสไลด์ของแผ่นดิน น้ำท่วม ไฟป่า การเปลี่ยนแปลงของฤดูกาล เป็นต้น รวมทั้งนโยบายที่เกิดขึ้นเพื่อรองรับและเป็นกรอบการพัฒนาประเทศภายใต้สภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง และในอนาคตจะต้องมีการพัฒนาโมเดลในการเตือนภัยด้านต่างๆ

2.3.7 ปากีสถาน

กล่าวถึงผลกระทบของสภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อประเทศปากีสถาน รวมทั้งแนวทางในการรองรับผลที่จะเกิดขึ้น อาทิ พายุทะเลทราย การเปลี่ยนแปลงฤดูกาลต่างๆ

2.3.8 ฟิลิปปินส์

กล่าวถึงผลกระทบของสภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อประเทศฟิลิปปินส์ รวมทั้งแนวทางในการรองรับผลที่จะเกิดขึ้น และบางอย่างที่กำลังดำเนินการไปแล้ว อาทิ การดูแลป่าชายเลน การจัดการใช้น้ำ การลดการชะล้างพังทลายของดิน การจัดตั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การพัฒนาองค์ความรู้ต่างๆ

2.3.9 ศรีลังกา

กล่าวถึงผลกระทบของสภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อประเทศศรีลังกา รวมทั้งแนวทางในการรองรับผลที่จะเกิดขึ้น และบางอย่างที่กำลังดำเนินการไปแล้ว อาทิ การจัดตั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การพัฒนาองค์ความรู้ต่างๆ

2.3.10 ไทย

ได้มีการนำเสนอแนวทางการพัฒนาระบบเตือนภัยการระบาดของแมลงศัตรูข้าวเพื่อรองรับและสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรภายใต้สภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง

2.3.11 เวียดนาม

นำเสนอนโยบายเพื่อรองรับสภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง และการปรับตัวของเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ อาทิ การเลี้ยงปลาในนาข้าว เป็นต้น

จากการนำเสนอ country paper ของแต่ละประเทศ พบว่า มีการกำหนดนโยบายเพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานรองรับสภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง แต่ในประเทศไทยยังเป็นเพียงแผนแม่บทเท่านั้น และมีงานวิจัยและพัฒนาในประเทศไทยหลายผลงานที่รองรับสภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงแต่ยังไม่ได้รวบรวมหรือนำข้อมูลมารวมกันส่งผลให้การนำข้อมูลไปใช้อาจจะยังไม่เพียงพอ

2.4 เนื้อหา/องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาดูงานแต่ละแห่ง (ถ้ามี) พร้อมแนบภาพประกอบการศึกษาดูงาน 2 แห่ง ดังนี้

1) Rice Research and Development Institute (RRDI) เป็นสถาบันที่ทำงานวิจัยด้านข้าวเป็นหลัก อาทิ การพัฒนาข้าวสายพันธุ์ใหม่ๆ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของเกษตรกรและตลาดโลก ทั้งด้านผลผลิต การต้านทานต่อแมลงศัตรูข้าว การทนต่อสภาวะต่างๆ อาทิ ความเค็ม แล้ง เป็นต้น และพาเยี่ยมชมห้องปฏิบัติการต่างๆ ในสถาบัน อาทิ ห้องปฏิบัติการทางดิน ห้องปฏิบัติการไบโอเทคโนโลยี เป็นต้น

2) อ่างเก็บน้ำ Bathalagoda เป็นสถานที่เก็บน้ำ และพัฒนาให้ประเทศศรีลังกาสามารถผลิตข้าวนาชลประทานได้

ภาพที่ 2 Rice Research and Development Institute (RRDI) (ซ้าย) และอ่างเก็บน้ำ Bathalagoda (ขวา)

2.5 เนื้อหา/องค์ความรู้ที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม (Group Discussion)

แบ่งกลุ่มเป็น 4 กลุ่ม โดยมีหัวข้อ ดังนี้ 1) ผลที่เกิดจากสภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง 2) ผลที่กระทบจากสภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง 3) สร้างความเข้มแข็งให้กับภาคการเกษตร และ 4) การพัฒนาสู่นโยบาย โดยกลุ่มได้รับผิดชอบในหัวข้อที่ 2 สรุปผลการทำกิจกรรม ดังนี้

หัวข้อ	การปฏิบัติ	ระยะเวลา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
แล้ง	- ศึกษาผลกระทบของแล้ง - พัฒนาพืชทนแล้ง	- 2 ปี - 3 ปี	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวง

หัวข้อ	การปฏิบัติ	ระยะเวลา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	- ทำประกันพืชชนแล้ง - ได้พลังงานสะอาด พลังงานแสงอาทิตย์	- 2 ปี - 5 ปี	พลังงาน
พายุ	- สร้างระบบพยากรณ์เดือน ภัย	- 5 ปี	อุตุนิยมวิทยาและกระทรวง เกษตรและสหกรณ์
ความเค็ม	- ประเมินผลกระทบและ พื้นที่จะได้รับผลกระทบจาก ความเค็ม - พัฒนาพืชทนเค็ม - รักษาพื้นที่ชุ่มน้ำเพื่อ ควบคุมความเค็ม	- 3-5 ปี - 5 ปี - 1-3 ปี	กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์
น้ำท่วม	- ศึกษาปริมาณน้ำที่พื้นที่ สามารถรองรับได้ - พัฒนาพืชทนน้ำท่วม - สร้างความหลากหลาย ของสัตว์น้ำในระบบการ ผลิตพืช	- 3 ปี - 10 ปี - 5 ปี	กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์
น้ำทะเลหนุน	- ศึกษาข้อมูลป่าชายเลน - การสร้างแนวกันชน ป้องกันน้ำทะเลหนุน	- 5 ปี - 2 ปี	กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์

สรุป ในกลุ่มเห็นควรให้ WTO ตระหนักถึงผลกระทบต่อสภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง รวมทั้งการพัฒนาเทคโนโลยีต่างๆ เพื่อรองรับสถานการณ์นี้ควรตีพิมพ์เผยแพร่ รวมทั้งประเทศต่างๆ และประเทศสมาชิกของ APO ควรจะพัฒนาและทำงานร่วมกัน รวมทั้งการสนับสนุนงบประมาณในการทำงานวิจัย

ภาพที่ 3 สมาชิกกลุ่มและบรรยายกาการทำงานกลุ่ม 2

ส่วนที่ 3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ

3.1 ประโยชน์ต่อตนเอง

3.1.1 ได้ทราบ สร้างความเข้าใจและตระหนักถึงสถานการณ์สภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน และผลกระทบที่เกิดจากสภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงต่อการเกษตร อาทิ เกษตรกรรม ปศุสัตว์ ประมง เป็นต้น รวมทั้งภัยธรรมชาติหรือการเปลี่ยนแปลงฤดูกาลต่างๆ

3.1.2 ได้ทราบถึงแนวทางการรับมือและแนวทางในการปรับตัวเพื่อรองรับสภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงของประเทศต่างๆ ในบริบทที่แตกต่างกัน ทั้งในเชิงนโยบายและการปฏิบัติ

3.1.3 สามารถนำความรู้ที่ได้รับมาปรับใช้ในการทำงาน และเข้าใจสถานการณ์ของประเทศไทยภายใต้สภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงมากขึ้น

3.2 ประโยชน์ต่อหน่วยงานต้นสังกัด

3.2.1 สามารถนำความรู้ที่ได้รับมาเขียนข้อเสนองานวิจัยเพื่อตอบโจทย์ยุทธศาสตร์แผนแม่บทภายใต้สภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงเพื่อแก้ไขปัญหาและรองรับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตให้แก่เกษตรกรในพื้นที่

3.2.2 สามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับมาถ่ายทอดให้บุคลากรในหน่วยงานได้รับทราบและปรับใช้ในบริบทความรับผิดชอบของแต่ละบุคคลเกี่ยวกับสภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง

3.3 ประโยชน์ต่อสายงานหรือวงการในหัวข้อนั้นๆ

3.3.1 สามารถนำความรู้ที่ได้รับ เรื่องการสร้างความเข้มแข็งและความมั่นคงหรือการทำเกษตรกรรมภายใต้สภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงที่มีแนวโน้มที่จะรุนแรงมากยิ่งขึ้นในอนาคต ไปให้คำแนะนำแก่เกษตรกรในพื้นที่ และหน่วยงานราชการอื่นๆ เพื่อจัดทำงานในเชิงบูรณาการรองรับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้

3.4 กิจกรรมการขยายผลที่ได้ดำเนินการภายในระยะเวลา 60 วันนับจากวันสุดท้ายของโครงการ

(กิจกรรม เช่น การฝึกอบรมภายในหน่วยงาน การบรรยายให้กับทีมงาน บทความที่ลงจดหมายข่าวในหน่วยงาน เป็นต้น โดยสรุปรายละเอียดกิจกรรม พร้อมภาพประกอบ และใบลงชื่อผู้ร่วมกิจกรรม)

3.5 กิจกรรมการขยายผลที่จะดำเนินการภายใน 6 เดือนหลังเข้าร่วมโครงการ

(กิจกรรมขยายผล เช่น แผนงานกิจกรรมที่จะดำเนินการ เป็นต้น โดยส่งเอกสารสรุปรายละเอียดกิจกรรม พร้อมภาพประกอบ เมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรมให้ส่วนวิเทศสัมพันธ์)

ส่วนที่ 4 เอกสารแนบ

4.1 กำหนดการฉบับล่าสุด (Program) (เอกสาร 1)

4.2 เอกสารประกอบการประชุม/สัมมนา (Training Materials) (เอกสาร 2)

4.3 ประวัติโดยสังเขปของวิทยากรบรรยาย (CV) (เอกสาร 1)

4.4 รายงานก่อนการเดินทาง (Country Paper-Thailand) (เอกสาร 3)

4.5 เอกสารนำเสนอผลงานหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม (Group Presentation) (เอกสาร 4)

หมายเหตุ

1. ตัวอักษรและขนาดของตัวอักษรที่ใช้ คือ Cordia New 14 pt.

2. รายงานการเข้าร่วมโครงการเอพีโอ ต้องจัดทำเป็นรายบุคคล และมีกำหนดจัดส่งภายในระยะเวลา 60 วันนับจากวันสุดท้ายของโครงการ
3. การจัดส่งรายงาน สามารถดำเนินการด้วยวิธีต่อไปนี้
 - ก. ในกรณีเอกสารแนบเป็นซอฟต์แวร์ ให้บันทึกไฟล์รายงานและเอกสารแนบทั้งหมดลงแผ่นซีดีและจัดส่งมาทางไปรษณีย์ หรือ
 - ข. ในกรณีเอกสารแนบเป็นกระดาษ ให้ส่งไฟล์รายงานทางอีเมล (liaison@ftpi.or.th) และส่งสำเนาเอกสารแนบทั้งหมดมาทางไปรษณีย์

ที่อยู่... ส่วนวิเทศสัมพันธ์ สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ
อาคารयाकुลท์ ชั้น 12 เลขที่ 1025 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
4. การเผยแพร่ สามารถติดตามการเผยแพร่รายงานการเข้าร่วมโครงการเอพีโอหรือรายงานที่จัดทำโดยผู้เข้าร่วมโครงการเอพีโอในโครงการอื่นๆ ได้ที่ <http://www.ftpi.or.th/services/apo/apo-article>
5. หากท่านไม่ดำเนินการจัดทำเอกสารหลังการสัมมนาตามเงื่อนไขข้างต้น ส่วนวิเทศสัมพันธ์จะจัดส่งหนังสือแจ้งการขึ้นทะเบียน Black list ไปยังหน่วยงานต้นสังกัด โดย (1) ในกรณีที่มิได้จัดส่งรายงาน จะขึ้นทะเบียนรายชื่อของท่านเป็นการถาวรและหน่วยงานต้นสังกัดเป็นระยะเวลา 2 ปี หรือ (2) ในกรณีจัดส่งเกินกำหนดระยะเวลา 60 วัน จะขึ้นทะเบียนรายชื่อของท่านเป็นระยะเวลา 2 ปี นับจากวันที่ส่งรายงาน ทั้งนี้ เพื่อใช้ประกอบในการพิจารณาเสนอชื่อเป็นผู้สมัครเข้าร่วมโครงการเอพีโอในครั้งต่อไป